

Handläggare
Sofia Ferrer
Telefon: 08-508223688

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-09-28

Stockholms stads strategi för parklekar

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Parklekarna ska bidra till att ge barn i Stockholm en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser. Stockholms stads strategi för parklekar ger riktning för parklekarnas arbete och lyfter ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin förtydligar även ansvarsfördelningen mellan centrala aktörer och gäller för perioden 2023 till och med 2026. Förvaltningen är positivt inställd till strategin men kan se utmaningar i att leva upp till den i vissa delar.

Bakgrund

Stockholms parklekar har varit en viktig del av stockholmarnas vardag sedan 1930-talet. Tillsammans med fritids- och ungdomsgårdarna är stadens parklekar en del i en kedja av öppna fritidsverksamheter som samlat bidrar till en meningsfull fritid och utgör en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Målgruppen är alla barn och unga med fokus på barn i låg- och mellanstadieåldern.

Utredning av Parklekarnas verksamhet

Kulturnämnden fick 2022 i uppdrag att genomföra en utredning av parklekarnas verksamhet i syfte att möjliggöra ett helhetsgrepp om parklekarnas utveckling. Utredningen visade att de är välbesökta och uppskattade. Parklekarna spelar en särskilt viktig roll för barn som inte tar del av organiserad fritidsverksamhet. Pojkar och flickor besöker parklekar ungefär i samma utsträckning.

Utredningen visade på stora skillnader mellan stadsdelsområden vad gäller antal parklekar, budget, organisation, bemanning, tillgänglighet, målgrupper och mål för verksamheten. Parklekarnas uppdrag var brett och otydligt formulerat.

Utredningen visade att bredden i parklekarnas verksamhet och möjligheten att göra lokala prioriteringar är en styrka. Samtidigt riskerar skillnaden mellan stadsdelsområdena och avsaknaden av gemensamma mål och prioriteringar att skapa ojämlika förutsättningar för stadens barn att ta del av parkleksverksamhet av hög kvalitet.

Utredningen visade även att ändamålsenliga parkleksbyggnader är viktiga för en parkleksverksamhet av hög kvalitet. Alla parklekar har idag inte tillgång till inomhuslokaler och många befintliga lokaler bedöms inte leva upp till verksamhetens och målgruppernas behov. Förutsättningarna att driva utökad verksamhet i parkleksbyggnaderna samt för att bygga nytt är begränsade.

Ärendet

Stockholms stads strategi för parklekar gäller för perioden 2023 till och med 2026. Under 2026 genomförs en revidering av strategin.

Strategins syfte

Strategin syftar till att skapa samsyn inom staden och ge riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en rik och meningsfull fritid. Strategin visar på ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Den visar även ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer.

Parklekarnas uppdrag

Parklekarna i Stockholms stad ska möjliggöra en stimulerande fritid för stadens barn. Verksamheten är öppen och kostnadsfri och barnen behöver inte anmäla sig för att komma till parkleken. Parklekarna ska vara bemannade med personal som skapar trygghet och som möter barn med positiv förväntan och nyfikenhet på vad de behöver och önskar. Fokus ska ligga på utevistelse i parklekarnas utemiljöer, men i parkleken bör det även finnas parkleksbyggnader som bidrar till att göra verksamheten mer attraktiv och som möjliggör verksamhet i parklekarna året om.

Prioriterad målgrupp för parklekarna

Den prioriterade målgruppen för parklekarnas verksamhet är barn i låg- och mellanstadieåldern som besöker parkleken på sin fritid. Det är särskilt viktigt att nå de barn som idag inte tar del av annan fritidsverksamhet. För att kunna arbeta främjande och nå ut brett till barn i den prioriterade målgruppen är kontakter med vårdnadshavare en viktig del i parklekarnas uppdrag. Det exakta åldersspannet för parkleksverksamheten bestäms utifrån behov i närområdet.

Parklekarnas mål

Genom en tillgänglig och högkvalitativ verksamhet bidrar parklekarna till att ge barn en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser. För att bidra till strategins övergripande mål omfattar strategin ett antal målområden:

-Tillgängliga parklekar nära målgrupperna: Parklekar ska finnas nära barnen i alla delar av staden och ha generösa öppettider anpassade efter barnens levnadsmönster och behov. Parklekarna, både som fysisk plats och de aktiviteter som äger rum där, ska vara inkluderande för alla och vara fysiskt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

-Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet:

Parklekarnas verksamhet ska ge möjlighet till en aktiv och stimulerande fritid samt till rekreation och avkoppling. Med löpande omvärldsbevakning och hög delaktighet från målgruppen ska parklekarna vara flexibla och lyhörda för målgruppen och arrangera olika typer av aktiviteter för barn i alla åldrar, med ett särskilt fokus på barn i låg- och mellanstadieåldern. Kultur- och idrottsaktiviteter ska vara återkommande inslag och det ska finnas möjlighet att låna olika slags material. Befintliga parklekar med djurhållning ska värnas och det ska utarbetas en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras, samt var och hur nya byggnader kan tillkomma.

-Stark bemanning och välfungerande arbetsätt: Vid samtliga parklekar ska det arbeta utbildad personal som har särskild kompetens inom lekens betydelse och utomhuspedagogik. Personalen ska löpande få kompetensutveckling. Ett långsiktigt samarbete med andra verksamheter ska bedrivas för att skapa värde för gemensamma målgrupper och nå gemensamma mål.

-Uppföljning som driver utveckling: Varje stadsdelsnämnd ska utarbeta en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Berörda nämnder ansvarar löpande för att genomförande och uppföljning av strategin sker inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering. Kulturnämnden ska, genom sin samordnande och övergripande roll, stödja stadsdelsnämnderna både i genomförande och uppföljning av strategin genom att ta fram metoder och former för detta.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ och familjeomsorg. Ärendet tas upp i samverkansgrupp den 12 september.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är positivt att en gemensam strategi har för parklekarna har tagits fram, det ger en tydlighet och samstämmighet kring parklekarnas verksamhet och utveckling samt kan bidra till att stockholmarnas förväntningar och behov kan mötas på ett likställt sätt. Förvaltningen är positivt inställd till att stadens parklekar utvecklas och stärks.

Förvaltningen anser att alla delar i strategin har ett relevant innehåll, dock kommer det att vara förenat med utmaningar för förvaltningen att leva upp till strategin i alla delar.

Förvaltningen driver fyra parklekar varav tre i egen regi och en på entreprenad. Lokalerna håller i vissa delar inte den kvalitet som behövs för att leva upp till strategins mål. Att bygga nya lokaler och rusta upp de befintliga kräver stora investeringar både i byggnader och infrastruktur i marken under och kring lokalerna. Att Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för befintliga parkleksbyggnader välkomnas av förvaltningen.

Strategin ger riktning att djurhållning inom parklekar ska värnas. I parkleken Kristallen finns höns, en tupp, tre marsvin och fyra kaniner. Behov av omfattande renovering av djurhusen föreligger, vilket förvaltningen ser behov av i närtid.

Parkleken Aspudsparken, som drivs på entreprenad, har möjlighet att ta ut avgift av deltagare för de aktiviteter som erbjuds och därav finns en mer omfattande och mycket uppskattad djurhållning i parken. För att bedriva parklekar med djurhållning krävs resurser och förvaltningen kan inte ta ut avgifter från besökare vilket medför att ytterligare djurhållning inte planeras.

När det gäller bemanning kan förvaltningen leva upp till strategins mål på vardagar, öppettiderna är måndag till fredag kl 10:00-18:00 från maj till september och 9:00-17:00 från oktober till april. När det gäller öppettider under helger har förvaltningen idag svårt att leva upp till strategin när det gäller bemanning. Ensamarbete ska undvikas och att ha två medarbetare i tjänst vid varje parklek veckans alla dagar skulle ta betydande resurser i anspråk.

Strategin förespråkar föreningssamverkan. Detta kan förvaltningen leva upp till i viss mån då ett samarbete med föreningar finns. Förvaltningen behöver utveckla formerna för hur föreningslivet kan få tillgång till lokalerna.

Parklekspersonalen ska ha kompetens att bemöta personer med funktionsnedsättning på ett bra sätt och förvaltningen ser en möjlighet att så långt möjligt säkerställa detta genom att arbeta mot ”funkisdiplomering” av verksamheterna.

Förvaltningen anser att det är positivt att uppföljning sker inom den ordinarie verksamhetsplaneringen och att Kulturnämnden ger stöd i att ta fram former för det. När det gäller uppföljning av statistik delat på kön flicka/pojke låter sig detta endast göras genom en uppskattning, då parklekarna kan ha flera hundra besökare per dag.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
Avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag Förslag till Stockholms stads strategi för parklekar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2023-09-13
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2023-09-13